

Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

An Cháin Mhaoine Áitiúil – Ceisteanna Coitianta

Céard í an Cháin Mhaoine Áitiúil (CMÁ)?

Is éard atá sa Cháin Mhaoine Áitiúil cáin atá iníoctha ar luach margaidh maoine cónaithe.

Céard í maoin chónaithe?

Is éard atá i maoin chónaithe aon fhoirgneamh nó aon struchtúr (nó cuid d'fhoirgneamh) a n-úsáidtear é, nó atá oiriúnach lena úsáid, mar áit chónaithe agus áirítear leis aon seid, cró, garáiste nó foirgneamh nó struchtúr eile agus áirítear leis talamh suas le haon acra amháin ar achar. Ní bhaineann CMÁ le láithreáin forbraíochta ná le talamh feirme.

Cathain a tháinig CMÁ i bhfeidhm?

Tháinig an muirear i bhfeidhm an 1 Iúil 2013. Bhí muirear leathbhliana iníoctha in 2013, agus tá muirear bliana iomláine iníoctha ó 2014 ar aghaidh.

Cé atá freagrach as an gcáin a bhailiú?

Is iad na Coimisinéirí Ioncaim a bhailíonn CMÁ. Cuireann na Coimisinéirí Ioncaim réimse modhanna ar fáil chun an cháin a íoc. Is féidir sonraí breise a fháil ón seoladh seo a leanas:

<http://www.revenue.ie/ga/tax/lpt/>

Cé atá faoi dhliteanas CMÁ a íoc?

Tá gach úinéir maoine cónaithe, lena n-áirítear maoine ar cíos, faoi dhliteanas an cháin a íoc. Tá na grúpaí seo a leanas faoi dhliteanas CMÁ a íoc freisin:

- Daoine a bhfuil léas fadtéarmach acu (léas 20 bliain nó níos faide)
- Daoine a bhfuil léas saoil nó ceart cónaithe fadtéarmach (ceart cónaithe saoil nó ceart cónaithe os cionn 20 bliain) acu i maoin chónaithe
- Údaráis áitiúla nó eagraíochtaí tithíochta sóisialta
- Duine atá ag gníomhú i gcáil ionadaí pearsanta d'úinéir nach maireann (mar sheiceadóir/riarthóir eastáit, mar shampla). Tá iontaobhaithe nó tairbhithe faoi dhliteanas i gcomhpháirt i gcás ina bhfuil maoin chónaithe á sealbhú ar iontaobhas.

Cén chaoi a ríomhtar luach na maoine?

Tá an cháin bunaithe ar *luach inmhuirir* maoine cónaithe ar an *dáta luachála*. Sainmhínítear an luach inmhuirir mar an luach margaidh, a bhféadfaí a bheith ag súil leis go réasúnach, a bheadh ar an maoin dá ndíolfaí í ar an margadh oscailte ar an dáta luachála.

Is é an 1 Bealtaine 2013 an chéad dáta luachála do CMÁ le haghaidh tréimhse 4 bliana go dtí 2016. Beidh an luacháil tosaigh ar an maoin an 1 Bealtaine 2013 bailí ó 2013 go dtí an 31 Deireadh Fómhair 2016. Ní bheidh tionchar ar an luacháil sin ag aon deisiúcháin ná feabhsúcháin a dhéanfar ar an maoin, ná ag aon mhéadú ginearálta a thiocfaidh ar phraghsanna maoine, sa tréimhse sin. Is é an 1 Samhain 2016 an chéad dáta luachála eile a bheidh ann

Cén muirear a bhfuil mé faoi dhliteanas é a íoc faoi láthair?

Tá an Cháin Mhaoine Áitiúil bunaithe ar bhandaí luach margaidh. Cuimsítear leis an gcéad bhanda gach maoin suas le luach €100,000. Méadaítear na bandaí in iolraithe ar €50,000 ina dhiaidh sin. Sa tábla thíos, léirítear an muirear atá á íoc agat faoi láthair bunaithe ar do bhanda luachála;

Banda Luachála CMÁ	An Cháin Mhaoine Bhliantúí
€	€
0-100,000	90
100,001-150,000	225
150,001-200,000	315
200,001-250,000	405
250,001-300,000	495
300,001-350,000	585
350,001-400,000	675
400,001-450,000	765
450,001-500,000	855
500,001-550,000	945
550,001-600,000	1,035
600,001-650,000	1,125
650,001-700,000	1,215
700,001-750,000	1,305
750,001-800,000	1,395
800,001-850,000	1,485
850,001-900,000	1,575
900,001-950,000	1,665
950001-1000000	1,755

I gcás maoine arb fhiú os cionn €1 mhilliún iad, déantar iad a mheasúnú de réir a luacha iarbhair ag 0.18% ar an gcéad €1 mhilliún agus 0.25% ar an luach os cionn €1 mhilliún.

Ón 1 Eanáir 2015 ar aghaidh, beidh de rogha ag na hÚdaráis Áitiúla na rátaí CMÁ a athrú de réir +/- 15% den ráta lárnach náisiúnta. **Ní dhéanfar** an ráta lárnach náisiúnta de 0.18% a mhéadú le linn shaolré an Rialtais reatha.

Céard atá i gceist le CMÁ a athrú?

Faoi Alt 20 den Acht Airgeadais (Cáin Mhaoine Áitiúil), 2012, is feidhm fhorchoimeádta de chuid ár gcomhaltaí tofa í bunráta CMÁ a athrú de réir +/- 15%. Tugtar an fachtóir coigeartaithe áitiúil ar an gcoigeartú sin agus ní rachaidh sé thar 15%.

Cén tionchar atá ag CMÁ ar Údarás Áitiúil?

Is ar na hÚdaráis Áitiúla a fhabhróidh an t-ioncam ó CMÁ, agus úsáidfean an t-ioncam sin chun tacú le soláthar seirbhísí áitiúla. Cloíonn an smaoineamh seirbhísí áitiúla a mhaoiniú trí mhuirir áitiúla leis

Comhairle Cathrach
Bhaile Átha Cliath
Dublin City Council

an dea-chleachtas idirnáisiúnta. I measc seirbhísí eile, tá Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath freagrach as Páirceanna Poiblí, Leabharlanna, Saoráidí Fóillíochta, Seirbhísí Dóiteáin agus Éigeandála, Seirbhísí do Dhaoine gan Dídean, Glanadh Sráideanna, Soilsiú Sráide, Cothabháil Bóithre, Pleanáil agus Forbairt, Mótarcháin, agus Toghcháin Áitiúla.

An bhfuil aon ionchur agamsa sa phróiseas?

Tá. Faoi Alt 20 den Acht Airgeadais (Cáin Mhaoine Áitiúil), 2012, ceanglaítear ar Údarás Áitiúil próiseas comhchomhairle poiblí a chur i bhfeidhm chun tuairimí agus dearchtaí a lorg ón bpobal. Mar chuid den phróiseas sin, iarrann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath ort do thuairimí ar CMÁ a chur isteach.

Beidh an próiseas comhchomhairle poiblí ar siúl ó **Dé Máirt, an 15 Iúil go dtí Dé Céadaoin, an 13 Lúnasa 2014 ag 4.30 i.n.**

Úsáidfean an fhaisnéis a gheofar sa phróiseas sin chun faisnéis a chur ar fáil do na Comhairleoirí agus a ndualgais chinnteoireachta á gcomhlíonadh acu. Reáchtálfar an cruinniú den chomhairle chun é sin a phlé go déanach i mí Mheán Fómhair.

Is féidir leat do thuairim/do dhearcadh a léiriú mar seo a leanas:

- 1 – An suirbhé seo ar líne a chomhlánú ag www.dublincity.ie
- 2 – An suirbhé seo a chomhlánú agus é a sheoladh le ríomhphost chuig: lptconsultation@dublincity.ie
- 3 – I scríbhinn tríd an suirbhé seo a chomhlánú agus é a sheoladh chuig:

Comhairliúchán ar an gCáin Mhaoine Áitiúil,
f.ch. An Rannóg Airgeadais,
Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath
Bloc 1, Urlár 8,
Oifigí na Cathrach,
Cé an Adhmaid,
Baile Átha Cliath 8

Cuirfear cóipeanna crua den suirbhé seo ar fáil i Leabharlanna Poiblí Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus san Ionad Seirbhísí do Chustaiméirí, Oifigí na Cathrach, Cé an Adhmaid, Baile Átha Cliath 8 agus in Oifigí Ceantair áitiúla. Cuirfear leagan PDF den suirbhé ar líne ar fáil freisin lena íoslódáil ar www.dublincity.ie nó cuirfear cóip chugat ach ríomhphost a sheoladh chuig lptconsultation@dublincity.ie

Céard a tharlóidh má athraíonn na Comhaltaí Tofa bunráta CMÁ?

Ní mór don Chomhairle Cathrach fógra a thabhairt don Roinn Comhshaoil agus do na Coimisinéirí loncainn araon faoin 30 Meán Fómhair 2014. Déanfar fógra poiblí chun an pobal a chur an eolas faoin gcinneadh sin a fhoilsiú laistigh de 14 lá ó ghlacadh chinneadh na gcomhaltaí tofa i nuachtáin áitiúla agus ar láithreán gréasáin Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath www.dublincity.ie.